

WMO-raad Sociaal Domein
Stichtse Vecht
p/a Karel Doormanweg 17
3621 JV BREUKELEN
wmoraad.smeets.stichtsevecht@
gmail.com

Gemeente Stichtse Vecht
T.a.v. het college van burgemeester en wethouders
Postbus 1212
3600 BE Maarssen
Per mail: info@stichtsevecht.nl

c.c. Fred Nieuwesteeg: wim.t.hart@stichtsevecht.nl
Elwin Foppen: frans.siemer@stichtsevecht.nl
Alies Bakker: alies.bakker@stichtsevecht.nl
Dennis Boekhout: dennis.boekhout@stichtsevecht.nl

Stichtse Vecht, 24 augustus 2017
Ref.nr.: 172408WMOLAS

Onderwerp: Advies Regionale koers maatschappelijke opvang en beschermd wonen U16

Geachte college,

In uw schrijven van 29 juni jl. heeft u de WMO-raad Sociaal Domein Stichtse Vecht (hierna verder: de raad) gevraagd u te adviseren over het rapport “Regionale koers maatschappelijke opvang en beschermd wonen U16” (hierna verder: het rapport).

De raad heeft geconstateerd dat het rapport in goede en nauwe samenwerking binnen de U16-gemeenten tot stand is gekomen en dat er door organisaties, cliënten en professionals vanuit Stichtse Vecht de nodige input is geleverd. Het rapport geeft een gedegen en onderbouwde visie vanaf 2020 weer met betrekking tot beschermd wonen en maatschappelijke opvang in de U16-gemeenten en haar regio en beschrijft de samenwerkingskoers hoe hier de komende jaren aan te gaan werken. De raad onderschrijft de visie, uitgangspunten en de geschetste koers van de komende samenwerking binnen de U16-gemeenten.

Opmerkingen respectievelijk adviezen

De raad geeft hierbij een aantal opmerkingen respectievelijk adviezen voor het aanscherpen van het komende (beleids)uitvoeringsplan voor met name Stichtse Vecht. De raad heeft, tijdens het contactpersoon overleg van 4 juli jl. tijdens de toelichting van de adviesaanvraag door de betrokken beleidsambtenaren, aangegeven dat de raad adviseert om aan het rapport

een specifieke Stichtse Vecht bijlage toe te voegen om zo de lokale situatie beter in beeld te brengen; zoals specifieke aandachtspunten en bij voorkeur ook met de aantallen van de huidige en toekomstige beoogde doelgroepen en hun percentages van de problematiek Diversiteit hierbinnen.

- Zoals genoemd in het rapport zal iedere U16-gemeente, en zo ook Stichtse Vecht, een basisniveau aan ondersteuning gaan ontwikkelen: de zogenaamde 'gereedschapskist', waarmee de kwetsbare inwoners in de thuissituatie ondersteund worden. De raad onderschrijft en benadrukt dat voor die personen die hoog specialistische ondersteuning nodig hebben of voor wie de veiligheid in het geding is, regionale voorzieningen worden georganiseerd respectievelijk nodig zullen blijven.
- De raad onderschrijft de beweging om de zorg in de wijk/buurt zo licht mogelijk in te zetten, maar wil echter ook aangeven dat bij complexe problematiek direct 'zwaar' (respectievelijk gespecialiseerd) inzetten gewenst kan zijn. Juist een gespecialiseerde inzet direct aan het begin zorgt dat de zorg weer eerder afgeschaald kan worden. Een recent verschenen rapport 'Ambulante hulpverlening en/of intramurale zorg?' van Janine Janssen, lector aan de Avans-hogeschool, opgesteld in opdracht van de VNG onderschrijft dit. (https://vng.nl/files/vng/nieuws_attachments/2017/eindrapport_Ambulante_hulp-verlening_en-of_intramurale_zorg.pdf) Dit geldt tevens voor de toegang. Goede screening door gespecialiseerde professionals leidt tot inzet van betere zorg, die sneller weer afgeschaald kan worden.
- Van het wonen in een instelling naar zelfstandig wonen met begeleiding betekent dat er voldoende en geschikte woonruimtes beschikbaar moeten komen. Hiervoor wordt in het rapport aangegeven dat er een regionale woonvisie ontwikkeld gaat worden door de U16-gemeenten; maar de raad acht het van groot belang dat binnen het huidige woonbeleid van Stichtse Vecht dit evenzo direct als doelstelling wordt opgenomen. De raad verwijst hierbij ook naar haar 161904WMOLAS Advies Concept Woonvisie 2017-2022.
Ook zal bij de nieuwbouwprogramma's van Stichtse Vecht meer de focus gelegd moeten worden op vergroting van de gehele voorraad sociale huurwoningen/appartementen, waar kwetsbare personen uit maatschappelijke opvang en beschermd wonen ook onderdeel van gaan uitmaken. Hierbij zal aandacht moeten zijn voor aangetoonde behoefte, gebleken uit diverse onderzoeken, naar betaalbare en duurzame appartementen voor één- en tweepersoonshuishoudens van alle leeftijden. Dit om de uitstroom uit de opvang en beschermd wonen ook mogelijk te maken en te bevorderen.
- Vanaf 2018 zal er voor de verdere ontwikkeling gewerkt gaan worden aan de hand van beleidsuitvoerings- en jaarplannen, die met name per U16-gemeente zullen worden opgesteld. De raad adviseert vanuit Stichtse Vecht een werkgroep en/of een eventuele klankbordgroep (naast het genoemde Bestuurlijk Overleg) hier actief bij te betrekken, waarin ook experts, aanwezig binnen de gemeente, opgenomen zijn. Denk hierbij aan professionals en cliënten vanuit: Kwintes te Maarssen, groepswonen en zelfstandig

woon appartementen, de Tussenvoorziening (maatschappelijke opvang), het Leger des Heils, kortdurend verblijf en Lievegoed Beschermd Wonen te Kockengen, etc.

- Zoals beschreven in het rapport zal op basis van de samenwerkingsagenda de komende jaren op vele plaatsen in de U16-regio pilots respectievelijk proeftuinen gaan lopen, die de basis zullen zijn voor de definitieve verandering. De raad acht het van groot belang dat met inbreng vanuit de werkgroep en/of een eventuele klankbordgroep mede gekozen kan gaan worden voor het uitvoeren van (zinvolle)proeftuinen/projecten in Stichtse Vecht. Tevens vindt de raad het belangrijk dat ervaringsdeskundigen, zijnde ook de (regionale) cliënten- en familieorganisaties, inbreng hebben in alle plannen en dat die plannen ook ruimte scheppen voor initiatieven op basis van zelfregie, etc. Bij het nader ontwikkelen, uitvoeren en evalueren van de plannen wordt van groot belang geacht hierbij cliëntenplatformen/belangenbehartigers binnen Stichtse Vecht te betrekken. Tevens zal de raad deze cliëntenplatformen/belangenbehartigers als Netwerkgroepen formeel betrekken bij het geven van input met betrekking tot advisering, etc.
- De raad wil het belang benadrukken van de diversiteit aan mensen binnen beschermd wonen en de maatschappelijk opvang en middels maatwerk rekening te gaan houden met deze diversiteit en hun problematiek respectievelijk hun leefwereld en wensen. Tijdens de raadsinformatiebijeenkomst Utrecht West in Mijdrecht van 18 mei jl. bleek dat één cliënt wel in zijn oorspronkelijke woongemeente en de andere cliënt liever daar waar hij zijn sociaal netwerk heeft opgebouwd (bijvoorbeeld in Woerden of Utrecht) wil blijven wonen. Tevens bleek dat in vele situaties de oorspronkelijke woonplaats (woonplaatsbeginsel) niet meer te achterhalen is.
- Kern van de verandering is dat zowel beschermd wonen als maatschappelijke opvang veel meer lokaal in de wijk/buurt georganiseerd moet worden. Om dit te kunnen verwezenlijken is er naast professionele ondersteuning ook informele zorg nodig voor de kwetsbare personen die in de wijk/buurt (terug)komen of blijven wonen. De raad vindt het van belang dat de komende jaren door vooral de SWT's, Stichting Welzijn SV, de wijkcommissies, de Zorgorganisaties, de woningbouwcorporaties, etc. hierop geanticipeerd respectievelijk voorbereid wordt en dat dit een wezenlijk onderdeel wordt van het beleidsuitvoeringsplan in 2018 en 2019.
De raad vindt het van groot belang om aandacht te gaan besteden aan de zogenaamde Psycho-educatie aan cliënten en/of familie/naastbetrokkenen van cliënten, waardoor het begrip en het leren herkennen van signalen en kunnen omgaan met de psychische beperking wordt bevorderd en ziet dit terug in het beleidsuitvoeringsplan.
- Zoals ook vermeld in het rapport is een Time-out mogelijkheid/voorziening zeer wenselijk en de raad adviseert deze mogelijkheid/voorziening lokaal te gaan organiseren en bij voorkeur met inzet van informele zorgpartijen.
- De raad stemt zeker in met het feit dat jongeren van 18 jaar en ouder, niet meer vallend onder de Jeugdwet, ook expliciet meegenomen worden in voortzetting van

ondersteuning via beschermd wonen. De leeftijdsgroep jongvolwassenen (18-27) vraagt binnen dit traject ook om de nodige samenwerking met Jeugdzorg. Voor deze groep zal naast wonen ook specifieke aandacht moeten zijn voor werk en inkomen. De raad stemt dan ook in met het nader ontwikkelen van combinaties van leren en werken ondersteund door zorgbegeleiding en verwacht hiertoe specifieke regionaal ontwikkelde projecten opgenomen in het vervolg ontwikkeltraject. Dit zal zeker moeten gaan gelden voor de ondersteuning van ex-gedetineerden, via de reclassering, en opvang en ondersteuning van daklozen respectievelijk zwerfjongeren.

- Met betrekking tot ‘Activering’ (zie par 2.6) constateert de raad dat de focus vooral ligt op het toeleiden naar werk. De raad acht het hierbij behalen van een startkwalificatie als zeer belangrijk en adviseert in de ontwikkelplannen hier de nodige aandacht aan te besteden. Als bijvoorbeeld denk de raad om voor een structurele samenwerking aan te gaan voor beschermd wonen/maatschappelijke opvang met de ROC’s. De raad adviseert de ROC’s te gaan betrekken bij de regionale uitwerkingen. Zie ook <http://www.choose2improve.nl/roc-flevoland/> Zoals in eerdere adviezen van de raad met betrekking tot Participatie benadrukt de raad een brede kijk: dat wil zeggen dat naast economische participatie er ook aandacht moet zijn voor maatschappelijke- en sociale participatie.
- De raad constateert dat de vrouwenopvang (VO) nog niet expliciet is meegenomen in het rapport, omdat mogelijk de doeluitkering VO niet gedecentraliseerd zou gaan worden. De raad wijst u erop dat in mei jl. is aangegeven dat het besluit hierover nog niet genomen is en dat, ook na discussie binnen het Kabinet en de Overheid, hierover in de september a.s. mogelijk een besluit genomen zal worden.
- Zoals in het rapport wordt aangegeven ontvangt de gemeente Utrecht, als centrumgemeente, tot 2020 het budget voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Om de samenwerkingsagenda in 2018 en 2019 te realiseren, kunnen ten behoeve van de uitvoering van pilots vanuit het gedecentraliseerd centrumgemeentebudget financiële middelen ter beschikking worden gesteld aan een financiële werkgroep, die vervolgens scenario’s zal uitwerken. De raad ontvangt graag voor 2018 een begrotingsplan gekoppeld aan het uitvoeringsplan, waarin de nodige budgetten toegekend zijn aan met name de uit te voeren pilots en projecten in Stichtse Vecht.

N.B.: Op 27 juni jl. heeft de staatsecretaris Van Rijn de Tweede Kamer per brief laten weten dat er geen besluit vooralsnog wordt genomen over toegang van mensen met een psychische stoornis tot de Wlz. Dit heeft ook gevolgen voor het verdeelmodel voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang dat in ontwikkeling is. In het najaar van 2017 worden de budgettaire gevolgen voor de diverse domeinen nader onderzocht. Zie <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/verpleeghuizen-en-zorginstellingen/documenten/kamerstukken/2017/06/27/kamerbrief-over-toegang-tot-de-wlz-voor-ggz-lienten>

Tenslotte

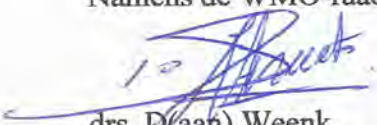
De raad heeft vanuit contacten met haar Netwerkgroepen enkele opmerkingen ontvangen, die de raad ten behoeve van de verdere ontwikkeling van de plannen u mee wilt geven, zijnde:

- Heb niet een te hoge verwachting van de inzet van vrijwilligers,
- Maak een duidelijk onderscheid in het beleid voor de diverse groepen en gooi deze niet op een hoop,
- Zelfstandig wonen verbetert niet altijd de kwaliteit van het leven.

Wij gaan ervan uit dat u dit advies zult opnemen in het Raadsinformatiesysteem en zien een reactie matrix op dit advies met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Namens de WMO-raad Sociaal Domein SV,

drs. D(aan) Weenk

Voorzitter

**Bijlagen: Regionale koers maatschappelijke opvang en beschermd wonen U16 en
161904WMOLAS Advies Concept Woonvisie 2017-2022**